

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcția unui Comitet

Anul X No. 1900 — Mercuri 12 Iunie 1913

Marea manifestare conservator democrată

— BANCHETUL DIN CARACAL —

Discursul d-lui Al. A. Badareu

D-lor, am alergat foarte de departe, căci vin de-a dreptul de la Iași, din nordul Moldovei ca să asist la frumoasa dv. serbare.

Si am venit mai întâi, pentru că nu puteam să trec peste invitația iubitorului meu prieten Pavlică Brătășanu. D-lor deși nu cunoșteam județul de căt prin reprezentanții dv. totuși această cunoștință lungă mă făcut să mă leg de județul dv. și să mă leg de Oltenia și m-am grăbit să viu, ca prin prezența mea să aduc omagiu meu lui Pavlică Brătășanu (ovăzuri) care reprezintă statornicia cea mai fără de marginie în prietenia către Take Ionescu și în devotamentul către partidul conservator-democrat. (Ovăzuri prelungite); ... să aduc omagiu fraților Oroveni, care pentru noi însemnează energie și curajul în acțiunea partidului conservator-democrat. (Ovăzuri prelungite); să aduc omagiu meu parlamentarilor acestui județ care în frunte cu una din cele mai strălucite talente ale țării din momentul actual, cu Titulescu, sunt speranțele mari ale partidului nostru și a țării întregi. (Ovăzuri fortunuoase).

Am venit pentru ca să arăt admirăriunea mea pentru acest județ și această regiune, care pentru mine reprezintă țara reală așa cum va trebui să fie odată țara aceasta, pentru ca să poată să înfrunte toate greutățile (ovăzuri).

D-lor, în partea țării în care trăesc avem și noi oameni luminați, oameni învățători, profesioniști de toate valurile, învățători, profesori, preoți, nu niciu însă ce văd aici, n'au țărănimile muncitoare și bogată (urale care a ajuns d-lor nu numai să se ridice în picioare, dar și ajuns la cumințenie: să avem pe această țără nimbre imhogătită fără să se sperie de bogăția ei merind înăuntru în mănușă preoții, cu învățătorii, cu conducătorii acestui județ). (Aplauze, urale).

Înțreaga țară trebuie să învețe de la Oltenia că puterea țării acesteia stă în primul loc în țărănimia muncitoare, dar și în simbolul de solidaritate al acestei țărădinimi cu toate celelalte păturile sociale. (Aplauze).

D-lor, sunt foarte mindru că ziua cea mai apropiată cind mă voi întoarce în Moldova, voi putea să aduc pe tăpilele mele țăruia din acest colț al țării cu dorința ca să sporească pământul din care poate crește ca prin minune o țără nimbre bogată și din care poate crește planta aceasta care se numește „takism” adică dragostea nemăsurată către Take Ionescu (aplauze).

D-lor nu puteam să nu viu cind aveam convingerea că în acest loc și în această zi va fi sărbătorit Take Ionescu (aplauze).

*

D-lor, de mai bine de 15 ani sunt alături cu Take Ionescu, dar în acesti 15 ani am văzut mult mai multă amărăciune la Take Ionescu de căt sărbătorire și sunt foarte fericit călături și anul acesta prin ce amărăciuni a trecut să vin în acest colț al țării să-l văd sărbătorit Take Ionescu. (Aplauze).

D-lor, înainte de a veni în mijlocul dv. vă purtăm cea mai adincă recunoștință și cea mai mare stima pentru potrivirea și sentimente politice dintr-o dv. și dintr-Oltenia întreagă și colțul Moldovei de Nord în care trăesc eu. (Aplauze).

D-lor, părțile din țară care împreună cu Capitala au împărtășit cu o energie extra-ordinară acțiunea șefului acestui partid, au fost Nordul Moldovei și cu Oltenia (urale).

D-lor, sunt foarte fericit că aceste două regiuni de și altă deosebite, s-au găsit în această comunitate de vederi pentru sprijinul, pentru ajutorul loiorei organizației politice și direcțiunile politice din această țară (urale).

Si d-lor nu vă ascund, că autoritatea cea mare, puterea cea mare pe care a căpătat-o partidul nostru în țară a căpătat-o șeful nostru nu se datorează nici invitațiilor de la Iași, nici universitarilor de la Iași, nici luminatorilor păturii culturale din Moldova, nici sentimentalismul foarte puternic care există în această parte a țării, pentru tot ce e idee, pentru tot ce e capacitate, pentru tot ce e talent în această țară.

Această mare autoritate, în primul loc o dată partidului și d-lui Take Ionescu, urăstră (ovăzuri); căci d-lor, cei care nu

d-lor de și mărturia unui colaborator trebuie să fie primita ca oare care beneficiu de invotar, însă nu e vorba de mărturie, nu e vorba de cuvinte, e vorba de fapte: d-lor, d. Take Ionescu, cind a luat direcția partidului conservator democrat a făcut făgădui pentru țară, pentru binele, pentru lucrările care era să le facă cu sprijinul acestui partid și într-o zi de sărbătoare că aceasta e bine să ne facem exemplul de constanță și să vedem Take Ionescu și partidul conservator democrat și-a făcut făgăduială?

D-lor, cu toate greutățile politice interne Take Ionescu și partidul conservator democrat plină azi a făcut lucruri peste celălalt (ovăzuri prelungite). Căci d-lor, atât văzut undeva în program făgăduindu-se că la prima guvernare să sporească hotările acestei țări? (Ovăzuri entuziaste, urale).

D-lor, văzând pe dv. care nu cunoște Oltenia fac o legendă și aduc o acuzare absolut nedreaptă.

Pe cătă vreme, pe d. Take Ionescu ju-

deindul după partidul care-l are în

Moldova regiunea săracă, care partid e

compus numai din surtuțări, numai

din profesioniști, avocați, profesori, și

d-lor, unii în nedreptate lor și au zis că

partidul conservator-democrat e datorită

excusei lui Take Ionescu de a satisface

acestă surtuță, această biurocratie

acestă intelectualitate, care are nevoie de

sprijinul statului.

Dacă vă cunoaște pe dv., dacă ar

cunoaște zecile de mii de oameni din Ol-

tenia care trăesc numai din sodoarea

frunzei lor și de dimineață plină seara, se

închină partidului conservator-democrat

și lui Take Ionescu, acești oameni și-ar

pune cenușă pe cap, pentru acuzăriunea

nedreaptă ce a aduc lui Take Ionescu (ovăzuri fortunuoase). D-lor i-aș întreba:

țărănimile olteană ce poate să aștepte

personal, individual chiar de la un gigant

ca Take Ionescu pentru stomacul sau

intereselor sale? (ovăzuri prelungite). Nu,

d-lor, dv. sunteți cea mai vie doavă că

respectați partidul conservator-democrat,

că admirăți pe Take Ionescu nu pentru

excusei lui în cultivările individuale, îl

admirăți și l尊重ăți pentru că aveți

convincerea că inteligența lui va fi pusă

în sprijinul sentimentelor de interes na-

ționali și ale neamului pe care dv. toti

le aveți în sufletul dv. (ovăzuri prelungite).

D-lor, sunteți d-lui Take Ionescu

D. Take Ionescu, ministru de interne:

„Iubiți prietenii”, strălucita, călduroasa,

frăteasca primire pe care mi-ți făcute-

șă incintă și nu mă incintă atât din e-

goistica bucurie de a mă simți centrul u-

nei astfel de increderi naționale, cătă

în convincerea că asemenea centralizare de

incredere reprezintă cu o mare răs-

pundere și o forță care se poate pune în

serviciul țării. (ovăzuri entuziaste. Ur-

ale).

Imi amintesc d-lor, trec pe dinaintea

ochilor mei scenașe trecute de cănd mă-

răsăfăt cu dragostea dv. Imi aduc a-

minte de alergarea de acum 16 ani care

a rupt monotonia unanimăților și care

ne a făcut să nădăjduiem în începutul

țării acestei țărănițe electorale.

Imi aduc amintă și de mai însemnată

alegere de acum 10 ani, atunci cind fu-

gărit din atea părții, dv. mi-ți arăta-

incintă odată că de căldă și cătă de

curgioasă era ospitalitatea de la România

(ovăzuri entuziaste). Cite lucruri a schim-

bat acea alegere în mersul politicei noas-

tri interne nu și dădea seama nici unul

din acei care puneau numele meu în ur-

mă! Atunci nici eu poate, nu-mi dădeam

seama, colegătorul votitorilor dv. (ovăzuri

urale). N' am mai venit, d-lor, de 6 ani în

România; n' am mai venit de la Iași, nici

într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

țară, nici într-o țară, nici într-o țară,

nici într-o țară, nici într-o țară, nici într-o

Cuvîntarea d-lui Dr. Riegler

— La înăugurarea noului palat al „Maternităței” —

(Urmare și slujbi)

O deosebită atenție am dat scăolei de moșii, care are o mare importanță. Aproape toate moașele din Moldova au învățat arta moșitului în același secol, care este una din cele mai folosite ore menirei. Moașele trebuie să cunoască nu numai arta lor, dar și ele trebuie educate și din punctul de vedere al umanităței și al moralităței, căci ele sunt chemate să dea gravidelelor și lehuzelor sfaturi bune și folosite.

Pe cît am putut extrage din registrele Institutului, numărul moașelor care au eșit din secolul este de 975.

Datorită învățării pe care au căpătat-o aice, multe sute de vieți au scăpat din ghiaile morții.

In anul 1911 am cumpărat o casă care era separată de curtea institutului prin un zid mare de piatră; zidul l-am desființat, iară casa a fost amenajată pentru locuința personalului medical, căci în nici o altă ramură a medicinei nu este atât de necesară prezența imediată a medicului de la care depinde de multe ori viața mamei și a copilului.

Instalațiile interne ale Institutului nostru s-au executat conform cerințelor moderne. Caloriferele, întocmite după planul nostru și combinate cu o sistemă de ventilație energetică, au fost instalate de o firmă renomată din Germania, Schäfers Waeker, care a garantat și o consumație minimă de material combustibil. Comisiunea de experți, însărcinată de noi cu recepționarea, ne-a înaintat un proces verbal plin de laude. Ca o dovadă de seriozitatea firmei este de ajuns să vă spun că dinca nă a cerut nici un ban plus, să completează terminarea a lucrării și să lăsat și un an de încercare fără nici o despăgubire.

Instalațiile de apă să aexecutat în condițiile cele mai bune; s-au introdus în toată clădirea closete ermetice, băi sistematice și o canalizație perfectă.

Toate pavilioanele precum și vechia clădire sunt iluminate cu lampă electrice. Curentul electric îl furnizează uzina centrală a orașului și ar fi de dorit ca societatea electrică să fie mai generoasă și să reducă prețul curențului, care este mai mare de cît în toate celelalte orașe.

Paturile pe care le vedeați în aceste camere frumoase sunt conforme cu cerințele higienice; ele sunt de fier, cu arcuri bune elastice, cu toate cele necesare și alătura de fiecare pat un mic pătușor pentru copilul lehuzei. Prețul acestor paturi, de cînd sunt aduse din Paris este mai mic de cît acela cu care ne-au fost oferite de cără fabricile din țară, mult mai inferioare, cu tot tot transportul și vama de care Statul n'a volit să ne scutească.

Lingeria, așternuturile etc., au fost toate refinoite.

Construcția noilor pavilioane, precum și instalațiile ce am făcut erau absolut necesare, fiind destinate pentru îndeplinirea uneia din cele mai importante acte fizioligice, fără de care viața să stă pe suprafața pământului. În adevăr, astăzi este definitiv stabilit că mortalitatea în grozoare a lehuzelor, este o consecință a așa numitei infecții puerale, care poate fi întărită, lăudând toate măsurile necesare, pentru ca agenții infecției să nu pătrundă în corpul gravidă sau lehuzei.

Pe cînd studiile mele, Maternitatea din Viena era morțim lehuzelor, aproape fiecare gravidă intrătă la Maternitatea ca să termine un act fiziolitic, era dusă la cimitir.

Astăzi moartea datorită unei infecții puerale este foarte rară, căci datorită genului uman, datorită muncii unor adevărați apostoli pe teritoriul țării, cum noastră măsurile ce trebuie luate pentru a feri o gravidă și o lehuză de orice infecție.

Aceste sunt motivele pentru care Epitropia așezămintelor Casssei Sf. Spiridon a făcut toate sacrificiile, tot ce era omestabile posibil și a construit acest local mare, înzestrându-l cu toate cele necesare.

Domnilor,

Multe, foarte multe greutăți am avut de invins ca să putem termina clădirile și instalațiile institutului nostru.

După devizul și planurile arhitectilor Smărăndescu și Donea, numai construcțiile s'ar fi ridicat la suma de 75245 lei; mai pe urmă la verificare s'ar constata că devizul numișilor arhitecti nu corespunde cu realitatea, căci pentru executarea acestor planuri mai era nevoie încă de un surplus de 300000 lei la care mai era de adăugat și costul caloriferelor, al instalațiunii de apă, canal, băi, closete, în valoare de 75,722 de lei. Prin urmare pentru a executa proiectul predecesorilor noștri trebuie să dispunem de cel puțin de un capital de 1,200,000 lei, pentru a termina lucrările începute.

Casa sit. Spiridon nu putea se contine lucrările începute în conformitate cu acele planuri, căci în loc de 1,200,000 lei nu dispunea pentru acest scop decât de cît de 300,000 lei împrumută de foști noștri colegi de la Creditul comună și județean.

Pe de altă parte situația financiară a casoil era atât de restrânsă încât din buget ordinar nu se părea luna nimică. Am făcut deci nevoiști să modificăm planurile și devizul proiectului întocmit de predecesorii noștri și am parvenit că căzirele noii cu toate instalațiile să nu intreacă suma de 472000 lei.

Deoarece fondul destinat nu era decât de 300000 lei, am făcut nevoiști să aperim diferența dintr-un împrumut pe care l-am făcut în anul 1911. Cu fondul de 472000 lei am ridicat acesta frumoase pavilioane în care femeile gravide vor îndeplini una din funcțiile fiziologice indispensabile existenței omenei; prunci și născuți vor fi crescuți astfel încât să ajungă sănătoși folositorii tărei și neamului; studenții vor învăța arta obstetrică, moaștele vor fi pregătite pentru cariera lor, iar gravidele vor găsi aice nă adăpost care le va fi sănătoșe de facere și în timpul facelei de ori-ce infecție a căreia de pericolosă viaței lor.

N'am crotat nimic spre a înzestră institutul cu toate aparatele de sterilizare, cu instrumentele cele mai bune și în astfel de condiții de vom perde o lehuză, cum și cel puțin conștiință împăcată că ne-am făcut datoria. Nimic nu este mai ingrozitor în cariera unui medic decât strigătul conștiinței sale dacă s'ar simți vinovat de moarte unei femei care li a încredințat comoara cea mai prețioasă adică viața.

Activitatea serviciului din Institutul nostru a poteți judefă din următoarele date:

În anul expirat 1912 au intrat 808 femei; sau născut 593 de copii sănătoși, 50 morți și 168 de avorturi.

Domnilor,

V'am expus în puține cuvinte istoricul și importanta Institutului Grigore Ghica-Vodă, v'am arătat greutățile pe care am întâmpinat ca se terminănoile pavilioane și am făcut tot ce era omenește posibil ca să le înăuntrăm astăzi în prezentă d-văstră cind le predăm d-lui medic primar Prof. dr. V. Bejan cu rugămintea de a contribui la prosperarea Institutului Grigore Ghica-Vodă.

Cu această termină și eu cît și colegii mei domnii Epitropi Pogonat și Christea, mulțamim doamnelor și domnilor care ne-ai dat ajutorul lor moral și material; mulțumim încă odată prioseci Olga Sturdza, principesei Constance Ghica și d-lui Colonel Langa care ne-a promis 15 hectare de pămînt la Miroslava, unde va fi construită o fabrică de ație generozițătăi principesei Olga Sturdza, în locul orașului nostru.

Adorem mulțimile noastre P. S. Arhierului Antim Petrescu și clerului pentru serviciul religios precum și întregii asistențe care a binevoită se onoreze serbarea noastră.

Să trăiască Iași, să trăiască vechile lui instituții.

Să trăiască falnică instituțione a spitalelor și așezămintelor casei sf. Spiridon, Să trăiască Institutul Grigore Ghica-Vodă.

CRONICA JUDICIARA

Apelul lui Berman Juster

Sedinea de Luni

Eri s'au continuat la Curtea de Apel s. I desbatările procesului Berman Juster, cu privire la ridicarea stării lui de faliment. Intervenientul în apel, creditorul Barasch, care în ședința precedență punea concluzii în contra apelului d-lui Berman Juster, de data aceasta prin d. avocat H. Suțu a declarat Curței că s'ar convins, în cînd din urmă, că Berman Juster nu-i în incetare de plăti, că total este în cea mai perfectă corectitudine, în ceea ce privește modul cum și-a condus afacerile sale comerciale, că are un activ cu care și poate achita pasivul său la suță și că atare își retrage intervenția, solicitând Curței a lăsa act de acestă declarație și ca consecință să ridice starea de faliment a lui Berman Juster. Curtea i-a jăsit

pe față acestor redactări diferite, Comisia industrială (care în materie de impozit industrial este instanță de apel), a stabilit interpretarea că bilanțurile se încredează la Administrație Financiară din județul unde se află sediul principal; iar întreprinderile industriale care au sediul principal în Capitală — deși fabrica ar fi în altă parte a țării — să depună bilanțul la Administrația Financiară a Capitalei.

— Tot în legătură cu stabilirea impozitului industrial, Comisia Industrială a mai hotărât că: 1) președinția Comisiei să se defere delegaților respectivi ai Camerilor de Comerț. Comisia de impozit să nu pretindă industriașilor a transporta registrele cu ei, întră cît legea cere să prezinte bilanțul, iar transportarea registrelor ar constitui chiar o imposibilitate materială la întreprinderile mai importante.

D. ministrul, în urma referatului prezentat de d. D. St. Emilian directorul industriei, a aprobat hotărîrile Comisiei Industriale, disponind a se face omonimă necesare Ministerului de Finanțe.

In sprijinul acestor argumentări invocațul că după art. 842 din cod. com., cind tribunalul găsește că cererea de moratoriu nu este justificată păște fără înțăiere la declararea de faliment.

D-nii avocați Eugen Herovanu, Lascăr Antoniu și Petru Sion, rind pe rînd comotivile de conexare, dezvoltate de d. judecător. D-lor susțin că conexitatea are loc căd obiectul și cauza afacerilor au între ele o cauză de stînsă legătură, în cînd, dacă ar fi să se judece separat, să provoche contrarietate de hotărîri, de așa natură, în cînd s'ar da loc la dificultăți sau la imposibilități în privința executării hotărîrilor. Or, moratorul cerut, înainte de declararea în starea de faliment, este o stare de lucru cu total deosebită de aceea a înțăierei complete și propria zisă de plăti; căc moratorul are de obiect tocmai a înălțat angajamentele sale, pe cînd falimentul este starea de înțăierea plătilor deja ajunsă.

Această distincție face ca legiuitorul comercial să nu aplique ambelor cauze același regula de pro edere comercială.

In moratoriu, cerut înainte de faliment, cum și cauză lui Berman Juster, instanțele judecătoarei urmează procedura gratuită a camerei de consiliu, fără obligația de convocare a creditorilor, și fără potință legală din partea acestora din urmă de a interveni în moratoriu sau în apel la sentința de moratoriu. Pe cînd în apel la sentința de faliment, fie această declarare făcută din oficiu sau după cerere unui creditor, instanța de apel este anulată contradicțor cu sindicul, ca reprezentant al creditorilor.

După cum se vede dar, Curtea se găsește în două sentințe apelate, avind fiecare din ele atât obiectul cît și cauza în total distinct și cu aplicația unei proceduri cu emerșe absolute separate. La ce contrarietate de hotărîri ar putea de loc, faptul că s'ar judefă fiecare apel aparte, cind nu există nici o legătură între aceste două hotărîri apelate?

Dar în afară de această, acțiunea de faliment fiind prin natură ei urgentă nu poate fi conexată cu o altă afacere comercială, care nefiind grabnică, se poate judefă și rezolva cu întărirea reclamată de diferite preparatori, pe care partea apelantă le poate cere în cursul judecărei. Dar tocmai în spăta de față o bună administrație a justiției nu poate ține în loc, prin conexare, pe creditorii interveniți din apelul la faliment; pănat ce Berman Juster își va complecta dovezile în apelul său la sentința moratorului.

Această conexare cerută de d. sindic este prejucădabilă falitelui și creditorilor, căci dat fiind activul lui Juster, care se compune din moșii în curs de exploatare, moșară, exploatare de poduri și altele să diminuiază această valoare pe fie care ză de întăriere, căci sindicul nu are nici capitalul trebuit și nici pricerea necesă să conduce mai departe singur și pe spesele materiale ale sindicatului acestor exploatari.

Avocații conchid la respingerea inițiatului de conexare invocând în sprijinul argumentării de mai sus diferite jurișprudențe ale casajiei și chiar jurisprudența Curții de Apel din Iași, dată în 1912, în afacerea privitoare pe frății Herșcovici, cind curtea respinge cererea de conexare cerută de sindic a judecătorului.

Curtea a amintit pentru astăzi pronunțarea asupra acestui incident, după care va intra în judecata fondului.

INFORMAȚII

■ In vederea stabilirei impozitului industrial (pe venit), art. 18 din lege prevede că fabricantul încarcat să înainteze bilanțul său Administrației financiare din județul în care are principalul stabilit; regulamentul legei prevede însă că bilanțul să fie înaintat Administrației Financiare din județul în care fabricantul are sediul principal,

In față acestor redactări diferite, Comisia industrială (care în materie de impozit industrial este instanță de apel), a stabilit interpretarea că bilanțurile se încredează la Administrație Financiară din județul unde se află sediul principal; iar întreprinderile industriale care au sediul principal în Capitală — deși fabrica ar fi în altă parte a țării — să depună bilanțul la Administrația Financiară a Capitalei.

— Tot în legătură cu stabilirea impozitului industrial, Comisia Industrială a mai hotărât că: 1) președinția Comisiei să se defere delegaților respectivi ai Camerilor de Comerț. Comisia de impozit să nu pretindă industriașilor a transporta registrele cu ei, întră cît legea cere să prezinte bilanțul, iar transportarea registrelor ar constitui chiar o imposibilitate materială la întreprinderile mai importante.

D. ministrul, în urma referatului prezentat de d. D. St. Emilian directorul industriei, a aprobat hotărîrile Comisiei Industriale, disponind a se face omonimă necesare Ministerului de Finanțe.

In sprijinul acestor argumentări invocațul că după art. 842 din cod. com., cind tribunalul găsește că cererea de moratoriu nu este justificată păște fără înțăiere la declararea de faliment.

■ Azi la ora 4 are loc la seminarul pedagogic, lectia de probă pentru limba română a d-lui Victor Gh. Cristofor.

Primum următoarele:

Onorod Redacțiane

Atrageți, vă rog, atenționarea celor în drept asupra unui rest de biurocratism în ceeașa următoare:

Se eliberează bilete de băi și obișnuite pentru stațiunile care sunt situate dincolo de București: Govora, Călimănesti, Craiova etc. Dar nu toate trenurile pot fi utilizate în special nu acelea care ating București, cum și trenul expres de după amiază. Motivul: în calcularea biletelor nu se cuprinșă distanța Chitila-București și întors, iar acceleratul-expres nu se oprește în Chitila, ca să se poată face transbordarea.

Comunitatea băilor care sunt situate dincolo de București, cum și trenul expres de după amiază, este o stare de lucru cu total deosebită de aceea a înțăierei complete și propria zisă de plăti; căc moratorul are de obiect tocmai a înălțat angajamentele sale, pe cînd falimentul este starea de înțăierea plătilor deja ajunsă.

Această distincție face ca legiuitorul comercial să nu aplique ambelor cauze același regula de pro edere comercială.

Primiți, vă rog, pe lîngă mulțumirile mele și asigurarea distinției mele consideraționi.

■ Traian Bratu
prof. agregat la Fac. de literă din Iași
Iași 10 iunie 1913

■ Din Hîrlău.— Simbătă a vizitat orașul nostru elevii clasei a patra al școalei normale „Vasile Lupu”, din Iași, împreună cu d-nii profesori C. Ionescu, Rick și Cristescu.

Au vizitat fabrica de sticlă Covona-Maxut și monumentele istorice din localitate.

Seară, la plecare, li s'a oferit o zăcuse de cără comună.

A vorbit din partea școalei, d. profesor C. Ionescu și dintre hîrlăuanii preotul Parfenie, d. Toma Zaharia, institutor și primarul orașului C. Deleanu.

După mai multe dansuri naționale execute de cără elevii din

Ultime Informații

■ "Viitorul", care un moment era gata să se solidarizeze cu Bogdan-Pitești, își permite să fie insolent. În ultimul său număr atacă pe fruntași noștri și denumește actualul regim, un regim de gheștfări.

E un amestec de inconștiență și cinism în această atitudine—care trebuie pedepsită.

Să ai la activul tău fapte care au determinat pe oameni corecți să te denumească partid de gheștfări și să îndrânești să mai ataci pe alii—pe această temă—asta ie prea din cale afară.

Psihologicește se explică de ce "Viitorul" nuvede înaintea ochilor de cît gheștfuri și gheștfări. Intruit patronii pomenitului ziar n'au conceput niciodată puterea sărăgheliruri pentru ei și ai lor—ei nu-si închipuie că alii ar putea proceda altfel.

Cu toate aceste era de presupus că vor găsi în propriile lor pacate o înfrinare suficientă spre a nu calomnia sau ataca pe nedrept pe alii.

N'au înțeles acest lucru—cu atât mai rău pentru ei.

Patronilor "Viitorului" li se va întimpla ca vrăjitorul din anecdota repausatului Ghiță Mărescu. Li se va spune: cînd mărturii oșa iahnie, nu mai face găldigie.

■ D. Alexandru A. Bălărenu, ministrul lucrărilor publice, sosită în Iași Miercură dimineață.

■ Situația externă continuă a fi gravă. Tensiunea dintre aliajii de odinioară a atins paroxismul. Mult timp această stare de lucruri nu mai poate dăinui.

In cel mult două trei zile situația va fi clarificată—fără ca cineva să poată preciza pentru moment, dacă criza se va termina printre încărcare sau ba.

In ce privește România nu începe nici o îndoială, că din moment ce războul devine inevitabil noi vom mobiliza.

In această direcție toate măsurile au fost luate.

Se speră însă că totul se va termina prin bună înțelegere și că o nouă vîrsare do singe va fi evitată.

■ Suntem autorizați din partea d-lor P. Sion și Eug. Herovanu a dezminții categoric stările dată de ziarul "L'Indépendance Roumaine" cum că d-lor ar fi sătul ceva în privința dosrei unor din registrele lui Berman Juster, și că d. judecător de instrucție i-ar și amenințat să intervie pentru înțăjirea acelor registre.

E lese de înțăjirea că nici judecătorul de instrucție nu și-ar fi permis asemenea amenințări, nici că d-nii Sion și Herovanu s'ar fi lasat înțimidozi de ele.

Adevărul e că d. judecător-instructoar a rugat pe d-nii avocați să sfătuască pe clientul lor de a prezintă registrele, ceea ce au și făcut.

Atât și nimic mai mult.

■ Santagiul-delict comun. — Comentind retragerea recursului din partea santagiștilor Bogdan-Pitești și Davidescu, "L'Indépendance Roumaine" adaugă.

Nu s'ar putea susține că acel recurs nu mai prezinta nici un interes, întrucit, incuviinții au fost puși în libertate.

Inadevar Bogdan-Pitești și Davidescu n'au fost eliberați de către o cantică de 4000 franci. In principiu ei se găsesc dară tot sub același mandat de arestată confirmat de către camera de punere sub acuzare.

Pe de altă parte, incuviinții retrăgând cererea făcută la Casație în contra acelei instanțe, rămlne admis că delictul de santagi de care sunt acuzați este un delict de drept comun și nu un delict de presă. El este în cadrul tribunalelor ordinare.

■ Am relevat dăunăzi faptul curios că, în ce privește cercetările în afacerea Berman Juster, marele public și lacruri pe care, pentru moment, cel puțin, n'ar trebui să le stie alt cine-va de căt d. judecător de instrucție.

Lacru ie regretabil—dar ie și mai mult regretabil—faptul că publicul stie de la d. Radovici lacrurile altfel de căt cum sunt în realitate.

De altfel acesta nu-i singurul lacru anormal în această chestie.

■ La telegrama trimisă Suverbului cu prilejul înăugărirei noilor pavilioane ale Maturității s'a primit azi răspunsul următor:

Dominilor Epitropi ai Casei Sf. Spiridon Iași.

M. S. Regele vă mulțumește călduroasă. (s) Generalul Mavrocordat.

Cu începere dela 1 IUNIE până la 15 SEPTEMBRIE birourile și caseria Băncii vor fi închise Simbetele și în ajun de sărbătoare la oarele 12 m.

Banca Iașilor

Revolta de la penitențiarul central

Eri, deținuți din penitențiarul central, în număr de 116, s'au răsculat. Iată amănuntele exacte cum s'au petrecut faptele. Intre deținuți se află și unul, dintre cele mai periculoase și perverse făpturi omenești, un oare care lorgu Sterian.

Deși înălătă abia de 20 ani, acest Sterian, de loc din Galați, e un cunoscut client al siguranțelor și pușcașilor. El, are la pasivul seu până în prezent 7 condamnări, și e unul din pușcașiajii care fac pe profesorul celor noi intrați în penitențiar, — în școala de indemnățiri cu care să poată „opera”, la eșirea din pușcărie.

Flind cum s'au spus, șeful conducătorul al revoltelor de acum cîteva zile în urmă — el fosese pedepsit împreună cu un alt egal al său, Weisman, a face cinci zile carceră, pus în lanțuri. Drept răspuns la această pedepșă, el spars geomurile dădăci ce servește de carceră, — căci în realitate penitențiarul esan nici nu are vre-o carceră propriu zisă, ci odată mai izolată poreclită astfel. Pedepșii a două ori ar cu alte cinci zile punctu că înjură pe toți și spărsese geomul, Weissman și Sterian găseseră cu cale a cøre o fringă de la un alt deținut, liber, din ogradă și că ajutorul ei se urcă pe fereastră care e sus înălătă plafonul odăiei și astfel își obțin hrana, tutun etc. Prins, i se mai dău încă cinci zile de izolare, punându-se un soldat special să-i gardeze. Eri ei îmbutează însă a sparge ușa carcerii, esă împreună cu Osias Waismann, care are asemenei 6 condamnări — și în coridorul celulei lovesc pe gardian, și fug în curte. Aci se găsea și d. director Mihail, pe care zărindești, fug și se ascund în camera deținuților preventivi, unde găsești un cuțit, se înarmăză cu el și amenință a ucide pe ori cine ar ceteza să se apropie, bătând ușa cu cue.

Ei au stat acolo pînă seara, cînd ceilalți deținuți au fost închiși. Cind gardienii sparseră ușa căutând să-i prindă pușcanul Weissman îlău căutul și se ștrigă puțin sub mamela săringă, spunând că se sinucide, și răcinăd în gura mare, spre a fi, anuzit de ceilalți deținuți, ce priveau de la ferestre.

Săriți fraților și ne scăpați! Scene următoare, cu fluerături, huidueli și au durat pînă la ora 1 noaptea, cînd d. George Aslan, locuitorul de procuror, a terminat ancheta.

Anceta, făcută după cererea d-lui director Mihail a găsit că e un caz de rebelie, ultraj și amenințare.

Deținuții din ordinul directorului au fost și azi lăsați închisi în camerele lor. Vinovații sunt puși la izolare și în locul hranei obisnuite, destul de bună, li se va da pînă și apă.

D. Mihail a înștiințat telegrafic direcția generală a închisorilor rugind să se trimită și o anchetă.

Intre închisiile de eri se află și banditul Pantelimon, care sfătuia pe toți să se liniștească, căci nu se poate „și vinovat și cu gura mare”.

Titel.

■ Președintii societăților viticole din Iași au solicitat, ca urmare a congresului podgorienilor din Focșani, o audiență d-lui ministru de interne.

Această audiență le-a fost acordată pentru astăzi dimineață.

■ Pentru examinarea absolvenților școalilor de adulți din circ. I-a școlară s'au numit următoarele comisiuni:

I) Iași, la școala de băieți No. 4 d. Al. Tenie președinte, d. nele Adela Botez și Lucica Vasiliu membre.

La școala de băieți No. 5, Gr. N. Roju președinte, d-nii V. Agape și V. Grigoras membri.

II) Vaslui, I. Olariu președinte, d-nele Ana Batar, și Maria Patricia membre.

III) Botoșani, I. Popovici președinte, d-nele Maria Carale și Paraschiva Darie membre.

IV) Roman, I. Atanasiu președinte, d-nele Elena Brătianu și Maria Anastasiu membre.

■ Ministerul a aplicat pedeapsa „admonestarea” acelor membri ai corpului didactic primar care n'au luat parte la excursiunile din luna Mai.

■ Din Ostrov ni se scrie, că delegații români la drumul lor spre Siliștră, au fost întâmpinați de către d. Virgil Ionescu-Darzău, sub-prefect plășei Ostrov, și un funcționar, care li-a dat explicații asupra localităților din jurul Siliștrăi.

■ Iată situația absolvenților clasei a IV-a a liceului național, după conferința profesională:

Promovati: 25 și anume: Abramovici, Adamiu, Agapi Alexandru, Balo, Itiagă, Leca, Marino, Maxim, Molăs N., Păcher Peisch, Popper, Rădeanu, Răpan, Rosenfeld Iosef, Rotariu, Sencovici, Schleink Emil, Stefanu, Spanier, Tocilescu, Unter, Viorescu și Zimmer.

In examen, neavând 6.50: Anastasius Barasch, Gal, Herșcovici, Istrati, Rosenberg S., Ulrich și Weintraub.

Corigenți: Antweiss la Matematică, Beer la Latină, Istorie și Matematică, Iosub la Istorie, Granet și Rozemberg la Istorie, Mihăilescu la Franceza, Istorie și Matematică, Baicu la Istoria și Matematică, Petrescu la Matematică.

■ La 20 iunie ora 9 dimineață se va juca în piata halie licitație pentru vânzarea unui mînz, de 6 luni, proprietatea companiei de pompieri Iași.

București — D. Al. A. Badaren, mișcările lucrărilor publice, a fost primit

La administrația acestui ziar se primește abonamente pentru vîlegiatură cu 2 lei pe lună în țară și 4 lei în străinătate.

■ Curtea de Apel secția II-a avea să se pronunțe azi asupra conexistenței a patelor cerut de judecătorul siodic în procesul Berman Juster.

Învindu-se divergență, curtea s'a completat cu d. Zaharescu.

După pleduările apărării, Curtea s'a pronunțat respingind conexitatea după care a început desbaterea fondului, adecaș apelul lui Juster în contra declarării sale în stare de faliment.

■ Banditul Pantelimon a fost astănoapte ospatele penitențiarului central, cu ocazia trecerii sale de la Piatra la Fălticeni, unde se judecă mine unul din procesele sale.

De remarcat e faptul că în timpul revoltei de eri de la penitențiar, singurul care a fost liniștit și cumpănat dintre deținuți a fost renumitul bandit, care a linșit și pe deținuții care erau cu el.

■ Eri noapte hoții au prădat biserică din T.-Măgurele furind odăii scumpe și argintări în valoare de trei mii de lei.

■ In comunele Bosia, Rediu, Tatar și Vatcan băntue scarlatina săcind ravagii între copilași.

■ D. Teodoru de loc din Iași, președintele societății franceze de curse și automobile din Petersburg, va fi decorat de către statul rusesc cu ordinul săf. Stanislav.

■ Ieromonahul Iezuchiel Malai, din mănăstirea Horaița, a fost exclus din monahism pentru totdeauna.

■ Cu ocazia sfintirei bisericei din Plești (jud. Suceava), oficiată de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, Inaltul Prelat a binevoit să confere următoarele ranguri: rangul de econom Stavrofor preotului paroh al bisericei V. Pleșoiu din Plești, rangul de econom, preotului C. Zaharescu paroh al bisericei parohiale și catedrala "Adormirea" din Fălticeni, și hirotonisind duhovnic pe preotul Versescu, paroh al parohiei Valea-Glodului (Suceava).

■ D. prof. universitar I. Niculescu a obținut un concediu de 6 luni. În tot acest timp s'a supus de la Giurgea.

■ Creditorul Fonciar Urban

DIN IAȘI

Anunciu

Se aduce la cunoașterea generală că în ziua de Joi 20 iunie st. v. 1913 (3 iulie) orele 11 dimineață, se va înține la oficiul Dînerului acestui Credit strada Lăpușneanu No. 37, la față publică prin oferte inchise pentru vînzare imobilul fost Eafe, Vîțu, situat la I și, strada Adamache No. 4. Detalii asupra întregului imobilului pus în vînzare se pot lua de la Bureau Contenciosului, din Direcția Creditului, la toate zilele de lucru, de la orele 10 dim. pînă la ora 1 după ameașă.

Concurență vor prezenta în arataci și, ofertele lor închise, insotite de o garanție de una mie lei.

Ca modalitate de plată, să admite ca o a treia parte din preț să se achite numărul la facerea acelor, iar pentru plata restului din preț, se poate acorda un împrumut asupra imobilului.

Direcționă

CONFLICTUL BALCANIC

Situația în Serbia

Intervenția Rusiei pe lîngă Bulgari

Belgrad. — D. Spaila'kovici a sosit eri seara și a raportat d-lui Pasici despre atitudinea Bulgariei față de reclamațiunile săcute.

Ministrul a fost primit și de rege. „Politika” spune că d. Spaila'kovici ar lăsa portofoliul extinderelor. Guvernul a hotărît să publice textul notelor adresate guvernului bulgar.

Zarele afirmă toate că ministru Rusiei a remis de Vinerea trecută, guvernului sărbăceră categoria de guvernul rus ca Serbia să adere sără rezerve și condițiuni la arbitrajul.

In cursul discuțiunii co-a avut loc la consiliul de miniștri de Simbătă, d. Paisici s'a rostit pentru propunere, pentru a numai arbitrajul, ar putea impiedica un războu cu Bulgaria. Mai mulți miniștri însă au arătat că această primire ar însemna părăsirea punctului de vedere strâbesc.

Sofia. — Ministrul rusiei d. Nesiudov a fost primit eri în audiență de rege. Se afirmă că a dat sfatul urgent ca guvernul bulgar să mai aștepte câteva zile pentru că săint sănse ca Serbia să fie determinată a primi arbitrajul pe baza tratatului.

Contabil Absolvent al Scoalei Comerciale superioare din Iași și al Academiei Comerciale din Berlin doarește post de contabil eventual de Caster. Oferte la ziar sub „Academician”.

De vînzare o vîză de 3 viței (sol Throl), cu vîzel de o lună. A se adresa la ziar sub V. C.

ANUNCIU

Subsemnatul Arthur N. Thaller, reprezentant general în Iași al Societății Române de Asigurări generale „Generală” din București, aduc la cunoașterea tuturor că fostul meu funcționar d. Albert Rosenthal a început de a mai fi în serviciul meu din ziua de 19 iunie c. și că am retras pe aceeași zi procură ce-i liberăsem. Ori ce operație deci făcută prin intermediu lui pentru contul Reprezentantei d'aci va fi considerată că nulă și neaventă.

